

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності: 016 Спеціальна освіта. (Логопедія)

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (120 год.): денна форма: 28 - лекції; 20 - практичні; 72 - самостійна робота; заочна форма: 120 год.: 6 - лекції; 6 - практичні; 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

Презентаційні

матеріали:

<https://drive.google.com/drive/folders/1nVivWYFjU5M3VWjRFq3Oy996yq3ia91L?usp=sharing>

2. Інформація про викладача

ПІБ: Каплієнко Анастасія Іванівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, викладач

Кафедра: загальної педагогіки і спеціальної освіти

Робочій e-mail: kaplienko2020@idguonline.net

Години консультацій на кафедрі: середа, 13.30-14.30

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет дисципліни - інноваційні технології, що використовує сучасний учитель-логопед у роботі з дітьми з мовленнєвими порушеннями

Мета дисципліни - вивчення здобувачами освіти корекційних можливостей інноваційних педагогічних технологій, формування у здобувачів вищої освіти здібності до інноваційної діяльності в галузі спеціальної освіти; удосконалення знань здобувачів вищої освіти щодо здійснення корекційної функції професійної діяльності вчителя-логопеда; формування вмінь впровадження традиційних та інноваційних форм корекційної роботи з дітьми, що мають порушення мовленнєвого розвитку.

Результати навчання Здобувачі, які опанують змістом навчальної дисципліни «Інноваційна діяльність вчителя-логопеда» **зрозуміють**:

- поняття «інновація в педагогіці», «інноваційні технології», знати сучасні ефективні технології проведення колекційної роботи в логопедії,
- важливість інноваційного та індивідуалізованого підходу а процесі колекційної роботи з дітьми з особливостями психофізичного розвитку.

У процесі вивчення курсу здобувачі можуть оволодіти такими **вміннями й навичками**:

- вміти поєднувати у своїй професійній діяльності традиційні та інноваційні підходи при здійсненні колекційної роботи;
- спираючись на досвід педагогів-новаторів;
- розробляти та впроваджувати нововведення в корекційній роботі з дітьми-логопатами;
- створювати розвивально-корекційне середовище, використовуючи інноваційний дидактичний матеріал для навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення;
- здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність);

- вирішувати складні педагогічні ситуації, розуміючи діалектичний зв'язок між традиційним та інноваційним;
- здатність до ефективної комунікації з іншими учасниками навчально-корекційної роботи на засадах толерантності та співробітництва;
- здатність приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів; створювати позитивний клімат у корекційно-педагогічному та інклюзивному середовищі.

4. Зміст дисципліни

Тема № 1. Інноваційність як ознака сучасної педагогічної науки. (Розвиток інноваційних процесів як спосіб забезпечення модернізації освіти. Види інновацій в освіті та їх класифікація. Визначення та сутність понять «новий», «нововведення», «новація», «інновація» у педагогічній науці. Інноваційний розвиток освіти в Україні. Види інновацій в логопедії.

Тема №2. Ортодонтичні технології в логопедичній роботі (Морфологічні особливості розвитку фізіологічних і патологічних прикусів, їх вплив на мовленнєвий розвиток. Взаємозв'язок процесу формування зубнощелепної системи та онтогенезу її основних функцій у дітей з логопатологією. Сучасні засоби для корекції міофункціональних та мовленнєвих порушень. Використання вестибулярних пластинок та міофункціональних трейнерів у дітей з логопатологією. Профілактика та корекція зубнощелепних аномалій та деформацій, міофункціональних і мовленнєвих порушень у дітей. Використання міогімнастики при корекції зубощелепних і міофункціональних порушень у дітей з мовленнєвими розладами. Корекція мовленнєвих порушень при використанні ортодонтичної апаратури).

Тема №3. Арттерапевтичні технології в логопедичній роботі. (Арттерапія як метод психокорекції. Загальна характеристика. Арттерапевтичні засоби, прийоми. Принципи використання арттерапії в логопедичній роботі. Методика застосування засобів арттерапії в логокорекції тяжких порушень мовлення у дітей).

Тема №4. Технології розвитку артикуляційної, дрібної та загальної моторики у логопедичній роботі (Кінезітерапія. Літотерапія. Біоенергопластика. Кріотерапія. Танцетерапія. Тілесноорієнтована терапія. Логоритміка. Психогімнастика. Ауріколотерапія (масаж). Гідрогімнастика. Японська методика масажу пальців. Масаж БАТ (біоакустичних точок). «СуДжок» - терапія).

Тема №5. Нетрадиційні методи логопедичного втручання. Загальна характеристика (Нетрадиційні методи лікування та реабілітації: офіційні й неофіційні. Методи альтернативної медицини. Фітотерапія, ароматерапія, дієтотерапія, фаунотерапія, ампелотерапія й енотерапія. Металотерапія, лікування мінералами, каменями, постійними магнітами; гомеопатія. Анімалотерапія в практиці спеціальної педагогіки. Іпотерапія. Дельфінотерапія. Каністерапія).

Тема №6. Апаратні та фізіотерапевтичні технології у логопедичній роботі. (Метод Томатіс. Комплекс біоакустичної корекції «СІНХРО – С». Логотерапевтичний комплекс БОС. Фотохроматерапія. Транскраніальна мікрополяризація (ТКМП). Остеопатія).

Тема №7. Інтерактивні технології в роботі логопеда. (Інтерактивна підлога як засіб корекційно-розвивальної, реабілітаційної та освітньої роботи з дітьми із ТПМ. Технічні можливості інтерактивної підлоги та особливості їх застосування з дітьми з різною нозологією. Методика застосування ігор інтерактивної підлоги під час корекції та розвитку моторної сфери дітей із ТПМ).

Тема №8. Вплив сенсорного виховання на розвиток мовлення. (Методи сенсорного виховання Марія Монтесорі щодо його впливу на розвиток мовлення. Сенсорна кімната в корекційно-розвивальній роботі дітей з вадами мовлення. Арома панель «Quadro». Світлова бульбашкова колона VEMA TUBE. Інтерактивний куб з аудіосистемою. Фіброоптика. Рамка вкладиш "Геометричні фігури МАКСІ". Навчально-ігровий стіл з підсвіткою. Світлова панель «Нескінченний колодязь». Каркасні сухі басейни. М'які сенсорні подушки «Музичне піаніно»).

Тема №9. Технології розвитку лексико-граматичних компонентів та зв'язного мовлення (Використання мнемотехніки в логопедичній роботі з дітьми із ТПМ. Сінквейн в розвитку мовлення дітей. Медіадидактичні особливості використання мультфільмів як засобу навчання мови і розвитку зв'язного мовлення дошкільників. Сторітеллінг – технологія створення розповідей дітьми).

Тема №10. Інформаційні технології та технічні засоби логопедичної корекції та реабілітації (Асистивні технології в освітньому корекційно-розвивальному середовищі. Інформаційні технології в спеціальній освіті. Додаток Tippy Talk. Сучасні комп'ютерні технології в роботі логопеда. Спеціальні сучасні логопедичні комп'ютерні програми, розробки, мультимедійні програми, комп'ютерні корекційні технології та програмно-апаратні комплекси).

5. Політика курсу

Відвідування навчальних занять. Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на лекційних і семінарських/практичних заняттях. Студенти мають бути оцінені не менше ніж з 70% практичних занять (у випадку, якщо студент не був оцінений на занятті, він має право виконати індивідуальне завдання). Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на семінарському/практичному занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущене заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Академічна доброчесність Здобувачі вищої освіти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності в ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи чи іспиту є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту. Навчальна дисципліна не передбачає використання здобувачами генеративних моделей штучного інтелекту. Генерація тексту для виконання індивідуальних занять або підготовки до практичних занять буде кваліфікуватися як порушення академічної доброчесності.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ»

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	не зараховано

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Форма проміжного контролю Модульна контрольна робота проводиться у формі тестових завдань, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння знаннями з теоретичних основ курсу, а також вміння комплексно застосовувати ці знання у процесі розробки логопедичних занять.

Форма підсумкового контролю Залік.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи

Вид	Максимальна кількість балів
Підготовка дидактичного матеріалу	5
Конспект першоджерел	5
Підготовка реферату	10

Критеріями оцінювання *дидактичного матеріалу (вправ тощо)* є вміння студента доцільно добирати дидактичний матеріал відповідно до поставленої мети.

Критеріями оцінювання роботи з *першоджерелами* є здатність студента тезово розкрити зміст запропонованого матеріалу.

Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи (дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1
2.	Складання плану реферату	1
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	3
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	1

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи Модульна контрольна робота складається з 30 тестових питань. За кожен вірну відповідь – 1 бал. Тож модульна контрольна робота оцінюється від «0» до «30».

**Таблиця переведення балів
за виконання модульної контрольної роботи**

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	
27-30	5	відмінно
23-26	4	добре
16-22	3	задовільно
0-15	2	незадовільно

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Бабич Н.М. Використання техніки орофасіальної міофункціональної терапії в логопедичній практиці. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації: матеріали VI Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції* (14 квітня) 2017 року, м. Суми. С. 39–42.

2. Бугера Ю.Ю., Дідик Н.М. Арттерапевтичні методи у роботі корекційного педагога. *Актуальні питання колекційної освіти*. Вип. 16 (Т.2.). 2020. Режим доступу : <https://aqce.com.ua/vipusk-n16-tom-22020/bugera-juju-didik-nm-artterapevtichni-metodi-u-roboti-korekcijnogo-pedagoga.html>

3. Галущенко В.І. Застосування інноваційних педагогічних технологій у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення. *Актуальні проблеми корекційної освіти*. 2016. Вип.7. С.62-70. <https://aqce.com.ua/download/publications/45/42.pdf/>

4. Гноєвська, О. Є., & Кузьменко, І. П. (2021). Нетрадиційні методи та підходи у вихованні дітей з порушеннями мовлення. *Науковий часопис. Корекційна педагогіка*, (41), 20-26. <https://sj.udu.edu.ua/index.php/kpsp/article/view/1203/983>

5. Заковоротна Н.О. Су-джок терапія в логопедичній роботі з дітьми дошкільного віку. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації матеріали VIII Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції* (15 лютого 2019 року, м. Суми). суми, 2019. С. 67-71.

6. Ласточкіна О. В. Використання комп'ютерних технологій у професійній діяльності логопеда. *Актуальні питання корекційної освіти*. 2019. Вип. 12. <https://aqce.com.ua/vipusk-n12-2019/vikoristannja-kompjutersnih-tehnologij-u-profesijnij-dijalnosti-logopeda.html>

7. Логопедичний масаж: конспект лекцій з дисципліни «Логопедичний масаж» для здобувачів спеціальності 016.01 «Спеціальна освіта. Логопедії» Ч.І. / укладач О.І.Чекан, Н.Ю.Юрса, І.В.Гутій - Мукачево : МДУ, 2022. - 41с. http://dspace.s.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/9034/1/Speech_%20therapy%20massage_%20lecture_%20notes.pdf

8. Логопедично-реабілітаційний супровід дітей із порушеннями психофізичного розвитку : Монографія / [А. І. Кравченко, Л. В. Мороз, Л. Л.Стахова, О. В. Ласточкіна, К. О.Зелінська-Любченко, І. В. Кравченко] ; за ред. А. І. Кравченка. – Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. – 288 с.

<https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/32204/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D0%9B%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE-%D1%80%D0%B5%D0%B0%D0%B1.%20%D1%81%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%202021.pdf>

9. Методика застосування комп'ютерних технологій при навчанні дітей із вадами мовлення: опорні конспекти лекцій у схемах і таблицях з дисципліни «Методика

застосування комп'ютерних технологій при навчанні дітей із вадами мовлення» для здобувачів спеціальності 016.01 «Спеціальна освіта. Логопедія», першого бакалаврського рівня вищої освіти, Ч.І. / укладач О.І. Чекан - Мукачєво: МДУ, 2022. – 54 с. [http://dspace.smsu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/9035/1/Methods %20of %20using %20computer%20 technologies %20in %20education.pdf](http://dspace.smsu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/9035/1/Methods%20of%20using%20computer%20technologies%20in%20education.pdf)

10. Ревуцька О. В., Линдіна Є. Ю. Технології логопедичного обстеження: навчально-методичний посібник. Бердянськ, 2018. 250 с.

11. Ревуцька О., Бредун Т. Лікувально-профілактичні заходи, спрямовані на корекцію зубощелепних аномалій та деформацій, міофункціональних і мовленнєвих порушень у дітей // *Сборник статей I Международного научного конгресса «Фундаментальные и прикладные научные исследования в Америке, ЕС и странах СНГ»*. Канада, Торонто 2014. С.199-203.

12. Ревуцька О.В., Линдіна Є.Ю. Комплексний підхід в профілактиці мовленнєвих та міофункціональних порушень у дітей дошкільного віку.

13. Савінова Н. В. Інноватика в логопедії. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, III(36), Issue: 74, 2015 .С.51-55.

14. Сучасна логопедія: інноваційні технології. Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (за ред. Савінової Н. В.) Миколаїв: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, 2021. URL : 214 с. <http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/947/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B0%20%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%8F.pdf>

15. Ткач О.М Використання масажу для подолання дизартричних порушень. Вип. 10. 2018. <https://aqce.com.ua/vipusk-n10-2018/tkach-om-vikoristannja-masazhu-dlja-podolannja-dizartrichnih-porushen.html>

16. Черніченко Л.А. Досвід інноваційної діяльності логопедів дошкільних навчальних закладів в умовах інклюзивної освіти. *Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]*. 2017. Вип. 156. С. 239-243. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2017_156_48 С. 239-243.

17. Шарапова О.В. Лего-технології на логопедичних заняттях. *Логопед.* 2019. № 9 (105). С. 17-26.

Затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки і спеціальної освіти
(протокол №9 від 09.02.2024 р.)